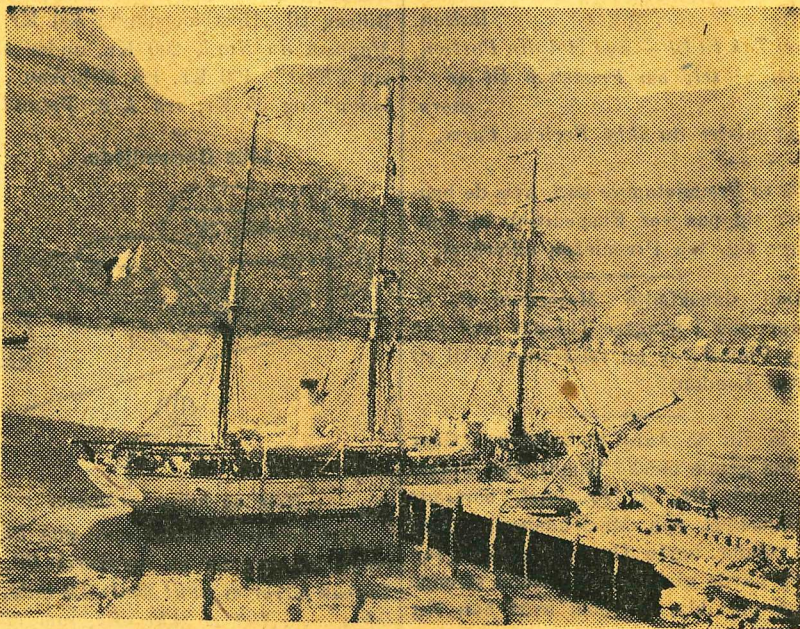

Katastrofen, der ramte Dr. Charcots Skib

„Pourquoi pas“ fotograferet i en grønlandsk Havn.

Fortsat fra Side 1.

saa frygteligt Omfang.

Fra Land kan man paa et Skær, der ligger en Sømil ude fra Næsset, se en enlig Mast rage op, det eneste Tegn paa, at det er her, Polarskibet har fundet sin sidste Hvileplads.

Hidtil er der paa Kysten og i Farvandet lige udenfor, hvor bl. a. det danske Inspektionsskib „Hvidbjørn“ og det islandske „Ægir“ opholder sig, fundet 23 eller 24 Lig, alle med Redningsbælter. Blandt disse er ogsaa Liget af Dr. Charcot. Dette synes at tyde paa, at man efter Grundstødningen, der maa have været saa voldsom, at Skibet næsten straks er sunket, dog har faaet Tid til at faa Redningsbælterne paa, og i hvert Fald gøre Forsøg paa at faa Baadene ud. Om dette er lykkedes, om Baadene er kærtret, da de blev sat ud i den voldsomme Sø, Stormen og Mørket, bliver næppe nogen Sinde opklaret.

Den skæbnesvangre Forveksling

Klokken var, efter hvad den Overlevende lige har kunnet meddele, halvsix i Morges, da Ulykken skete, men

vet og ligget gennemblødt og udmattet paa den øde Strand.

Nogen absolut Forklaring paa, hvorledes Forliset er sket, kan ikke afgives, men Søkyndige, der kender Farvandet, mener, at Skibet, efter at man havde besluttet at vende tilbage til Reykjavik, af Vind og Strøm er blevet forsat, saaledes at man har forvekslet to Fyr.

Lige saa langt nord for Ulykkesstedet, som dette ligger fra Reykjavik, ligger Akranes Fyr, og det er dette Fyr, man formoder, at „Pourquoi pas“ har forvekslet med Ropta Fyr, der ligger umiddelbart nord for Reykjavik.

Ulykkesstedets Position i Forhold til Akranes Fyr gør denne Formodning meget sandsynlig. Alene Vind og Strøm, selv en Vindstyrke paa 11, der svarer til Orkan, kan ikke have været nok til at hidføre Katastrofen.

Endnu sent i Aften fortsættes Eftersøgningen, men noget Haab om, at man kan finde flere i Live, har man ikke. Selv om nogle skulde være naaet i Land paa samme Maade som Gonidec, er der intet Haab om, at de endnu kan være levende, Kulde og Udmattelse har i saa Fald været for meget.

Sent i Aften oplyses det, at „Pourquoi pas“ var under Kommando af

til Østgrønland med en Ekspedition, være rejst hjem fra Angmagssalik med *Pourquoi pas*. Lykkeligvis er de taget med *Gertrud Rask* og ankommer til København i Morgen Formiddag.

De unge Mænd var Medlemmer af en Ekspedition, som vandrede paa Ski over Indlandsisen fra Jakobshavn til Angmagssalik. Den ene af dem var den danske Grev *Eigil Knuth*, han overvintre i Angmagssalik sammen med Englænderen *Victor*. De to andre, Ingeniør *Michel Perez* fra Schweiz og Lægen *Robert Gessain* fra Frankrig, gik om Bord i *Gertrud Rask*.

Herom har man sikre Efterretninger.

Ingeniør *Perez'* Onkel her i Byen, Grosserer *Alexis Cohn*, har modtaget Telegrammer fra ham, medens *Gertrud Rask* var undervejs, og den unge Mand fortæller, at han vender tilbage sammen med Dr. *Gessain* og glæder sig til Gensynet med sine Slægtninge og København.

Grev *Eigil Knuth* har sendt flere Telegrammer til sin Broder her i Byen, Grev *Jørgen Knuth*, og de sidste er kommet saa sent, at man har fuld Vished for, at baade *Eigil Knuth* og den unge Englænder *Victor* virkelig fulgte deres Plan og blev i Angmagssalik i Vinter.

Under Indtrykket af den forfærdelige Katastrofe, som ramte *Pourquoi pas* og alle dets Mænd i Gaar, er det et Lyspunkt, at de fire unge Mænd, vi her har omtalt, er i god Behold.

Vidi.

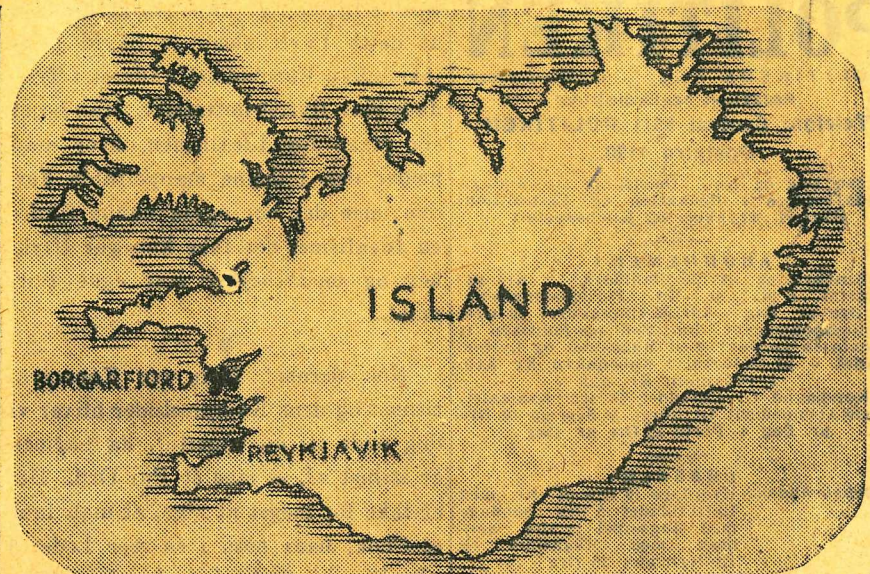
Niels Nielsen om Dr. Charcot

Netop i Aftes skulde der være festet her i Byen for Dr. Charcot.

Det er vemodigt at tænke paa, at Dr. Charcot netop i Gaar, da Ulykkesbudskabet indløb, skulde have været her i København i Følge Geografisk Selskabs oprindelige Plan for hans Besøg. I Aftes skulde der have været festet for ham.

Det er Selskabets Sekretær, Dr. *Niels Nielsen*, der giver os denne Oplysning.

— For halvandet Aar siden besluttede Geografisk Selskab at tildele Dr. Charcot vor højeste Udmærkelse, Selskabets Guldmedalje, fortæller Dr. Nielsen, og det var Meningen, at den store franske Forsker skulde have besøgt København i Februar Maaned i Aar. Bl. a. skulde han

Kort over Island med Ulykkesstedet markeret ved et Kryds.

Da Dr. Charcot sidst fejredes i København

Hvordan han var, og hvad han fortalte om sig selv

Dr. Charcot fejredes sidst i København i Juli 1927, netop som han fyldte 60 Aar. Han var kommet hertil for at holde Foredrag og vise Film fra de øde og fjerne Egne, hvor han havde været paa sine mange Ekspeditioner. Men han var ogsaa kommet hertil af en anden Grund. For 19 Aar siden havde han været her paa Bryllupsrejse, og sammen med sin Kone vilde han nu opriske Minderne om deres første, lykkelige Ungdom. Officielt blev han fejret og hyldet ved større Festligheder.

I et Interview fortalte han om sit Liv, og hvad der havde ført ham ind paa Studiet af Havene. Det var simpelt hen Trang til Eventyr og Oplevelser. Allerede som Dreng legede han med et Skib i en Vandpyt og havde Længsler mod Søen. Han blev Læge ligesom sin Far, fordi det havde været Faderens Ønske, men da Faderen døde, begyndte han sine Ekspeditioner. Først sejlede han med en lille Skonnert, han selv ejede, og naaede baade til Færøerne og den lille Klippe Jan Mayen i Ishavet. Senere byggede han for egen Regning Dampskonnerten „Française“, hvormed han i 1903 sejlede op i Ishavet. Men da Skibet var for lille, byggede han atter for sine egne Penge. „Pourquoi pas“, som han senere forærede den franske Stat, og brød for anden Gang gennem Ismasserne i Ishavet, ankrede op ved ukendte Kyster og foretog Slæderejser ind over Land, hvor der endnu aldrig havde været Mennesker. Han foretog Opmaalinger og Undersøgelser, sejlede i Baad fra det ene ukendte Areal til det andet. Han

skib at forsøge at undsætte *Amundsen* og den franske Kaptajn *Guilbaud*, der med Flyvemaskinen „Latham“ var fløjet af Sted for at komme Nobile-Ekspeditionen til Hjælp, men selv forsvandt i det Ukendte. Han sagde, at der var ingen Grund til Ængstelse, for i gamle Dage satte man sig ikke i Bevægelse for at finde forsvundne Forskere, før der var gaaet et Aar, og de blev dog reddede. Han kunde jo ikke vide, at denne Gang var det for sent, fordi *Amundsen* og *Guilbaud* var forulykket straks efter Starten.

Dr. Charcot var trods sin høje Alder fuld af Livskraft og Ungdommelighed. Hans Besætning sagde om ham, at han bevægede sig paa en vandfyldt Kommandobro som paa et Stuegulv, at han var behændig som Jungmanden i Riggen, og at han ikke gav den yngste Backfisch noget efter i Sjipning. Dobbeltsving var nemlig efter Dr. Charcots Mening Universalmidlet mod samtlige Alderdommens Svagheder.

Dr. Charcot blev under sit sidste Besøg her i Byen skildret som en udpræget Sømand med hvidt Skæg, lystige Øjne, et fast og hjerteligt Haandtryk. Havet og dets Blæst havde garvet hans Hud, Aarene havde sat Rynke ved Rynke under de livligt spillende Øjne, men alligevel var han rank som en ung Mand og kraftig som en Bjørn. Skønt Dr. Charcot blev 69, kan man sige, at han døde i sin bedste Alder.

Lastbil ind i to

Den skæbnesvangre Forveksling

Klokken var, efter hvad den Overlevende lige har kunnet meddele, halvsix i Morges, da Ulykken skete, men først Kl. halvni blev han fundet, efter i tre Timer at have svømmet i Ha-

man kan rinde flere i Live, nar man ikke. Selv om nogle skulde være naaet i Land paa samme Maade som Gonidec, er der intet Haab om, at de endnu kan være levende, Kulde og Udmattelse har i saa Fald været for meget.

Sent i Aften oplyses det, at „Pourquoi pas“ var under Kommando af Søofficer *Le Conminat*.

Skuliskula.

Dette skal være min sidste Rejse, sagde Dr. Charcot

Han skulde modtages med store Æresbevisninger ved Ankomsten til København

Det var kun sjælden, Dr. Charcot kom til København med *Pourquoi pas*, der er gaaet seks Aar, siden Skibet sidst laa ved Langelinjekajen. Vi spurgte i Aftes den konstituerede Direktør for Grønlands Styrelse, Kontorchef *Oldendow*, hvad Hensigten var med det forberedte Besøg.

— Det var Dr. Charcots Afsked med Polarverdenen, svarede Hr. Oldendow. Han var snart halvfjerds Aar, og han ønskede at holde op nu. Han sagde selv sidst, vi forhandlede med ham, at dette skulde være hans sidste Rejse. Derfor indbød vi Forskeren til at besøge Byen paa Hjemrejsen, og der var forberedt en Række Festligheder til hans Ære. Jeg kan nævne, at Statsministeriet vilde have fejret ham, og ligeledes Geografisk Selskab og Scoresbysund-Komitéen.

Dr. Charcot var Danmark venlig-sindet, en udmærket loyal og kyndig Forsker, som vi alle maatte højagte og holde af. Han var en af dem, der havde størst Kendskab til Østgrønland, han kom der næsten hvert Aar

med sit berømte Skib med det mærkelige Navn.

Angmagssalik og Scoresbysund var hans faste Stationer. Alle Embedsmænd deroppe lærte hurtig at holde af den fordringsløse og elskværdige Gæst. Enhver ydede ham al den Hjælp, som var mulig, naar han kom ind ved Kolonierne.

— Har Grønlands Styrelse nærmere Oplysninger om Katastrofen?

— Ikke mere end vi allerede har meddelt. Det blev jo for nogle Dage siden meddelt i Telegram fra Island, at Inspektionsskibet *Hvidbjørnen* havde slæbt *Pourquoi pas* ind til Reykjavik, fordi Skibets Dampkedel var i Uorden. Kedlen blev repareret, og nu havde Skibet altsaa paa ny begivet sig paa Vej til København.

Efterretningen om det tragiske Forlis er her i Grønlands Styrelse modtaget med dyb Sorg.

„Hvidbjørn“ og „Ægir“ paa Ulykkesstedet

Efter at *Hvidbjørn* havde hjulpet *Pourquoi pas* ind til Reykjavik, blev Inspektionsskibet liggende i Havnen. I Aftes modtog Marineministeriet et kort Telegram fra Skibet.

Det meddeltes heri, at baade *Hvidbjørn* og *Ægir* straks afgik til Ulykkesstedet og afsøgte hele Farvandet deromkring. Intet af Skibene fandt nogen Overlevende. Det syntes nu ganske udelukket, at der kunde bjærges flere end den ene Mand, som selv var svømmet i Land.

Efter den oprindelige Plan skulde nogle unge Mænd, som i Foraaret rejste

Nielsen, der giver denne Oplysning. — For halvandet Aar siden besluttede Geografisk Selskab at tildele Dr. Charcot vor højeste Udmærkelse, Selskabets Guldmedalje, fortæller Dr. Nielsen, og det var Meningen, at den store franske Forsker skulde have besøgt København i Februar Maaned i Aar. Bl. a. skulde han have holdt et Foredrag i Geografisk Selskab og to offentlige Forelæsninger paa Universitetet.

Denne Plan maatte imidlertid atter opgives, da Dr. Charcot i December i Fjor meddelte mig, at han havde været ude for et Færdselsheld og derfor maatte holde sig i Ro. Men han glædede sig til at komme senere.

Sagen blev saa stillet i Bero, indtil Dr. Charcot meddelte mig, at han vilde komme hertil paa Hjemvejen fra Grønland. Det blev da besluttet at holde en Fest for ham, og Festen skulde holdes netop nu i Aften. Hvis Dr. Charcots Skib ikke havde faaet Maskinskade i Danmarksstrædet, vilde han være naaet hertil i Aftes, saa Festen kunde holdes i Aften. Vi tænkte paa at holde den i Universitetets Festsal og havde allerede forhandlet derom. Saa blev Besøg og Fest atter udsat paa Grund af Maskinskaden.

Imidlertid fik jeg i Eftermiddag Meddelelse om, at nu var Dr. Charcot afsejlet fra Reykjavik og vilde være her ca. den 25. Vi tænkte da paa at holde Festen Lørdag den 26. med et Foredrag af Dr. Charcot og en Sammenkomst, hvor det var Tænken, at Kronprinsen skulde præsidere. Paa Lørdag skulde jeg have forhandlet med Kronprinsen herom, men nu har jeg i Stedet maattet telegrafere til ham i Sverige, hvor han er paa Jagt, og meddele ham Ulykken.

En god Mand for Danmark og Grønland.

Om Dr. Charcot vil jeg gerne sige, slutter Dr. Niels Nielsen, at jeg har haft den Glæde at være hans Gæst i hans Hjem, og jeg véd, at der er mange Danske, der er blevet vel modtaget i dette Hjem.

Alle, der er kommet i Forbindelse med ham, vil i Dag sørge over, at det skulde gaa saaledes. Dr. Charcot var en ganske usædvanlig charmerende og klog Mand, og naar man stod over for ham, havde man Indtrykket af en helt igennem reel og storlinjet Personlighed. Jeg har sjældent truffet nogen, der har gjort et stærkere Indtryk paa mig, og det var en betydelig Oplevelse at træffe ham. Som Forsker var han fremragende, og Danmark og Grønland var han en god Mand. Vi Danske har al mulig Grund til at glæde os over, hvad han har givet os, og sørge over, at det er gaaet, som det er.

bet var for lille, byggede han atter for sine egne Penge. „Pourquoi pas“, som han senere forærede den franske Stat, og brød for anden Gang gennem Ismasserne i Ishavet, ankrede op ved ukendte Kyster og foretog Slæderejser ind over Land, hvor der endnu aldrig havde været Mennesker. Han foretog Opmaalinger og Undersøgelser, sejlede i Baad fra det ene ukendte Areal til det andet. Han var ved Sydpolen to Gange, begge Gange i to Aar.

Da Verdenskrigen udbrød, blev Skibet benyttet af den franske Marine som Skoleskib. Dr. Charcot fik Kommandoen over en af de franske Q-Baade, der bekæmpede Tyskernes U-Baade, blev saaret og laa paa Hospitalet i mange Maaneder. Efter Krigen foretog han nye Havundersøgelser med „Hvorfor ikke?“. Han har døbt Skibet efter sit eget Valgsprog, for, som han selv siger: „Altid, naar Vilje og Tvivl har stridt i mit Indre, har jeg optimistisk sagt: — Hvorfor ikke?“.

Det sagde han ogsaa, da det franske Marineministerium i Sommeren 1928 anmodede ham om med sit Ekspeditions-

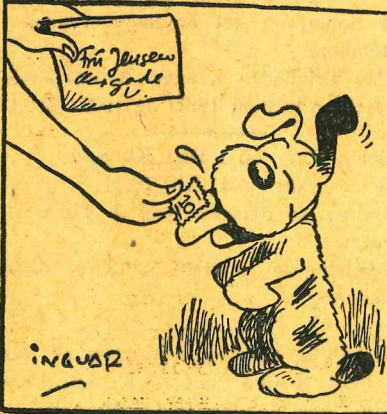
Tjavs

En Terriers Dagbog.

SAA-NU ER BREVET
FERDIGT - JEG SKAL
BARE HAVE SAT ET
FRIMÆRKE PAA!

TJAVS!
KOM HER!

hans Hud, Aarene havde sat Rynke ved tryk. Havet og dets Blæst havde garvet hans Hud, Aarene havde sat Rynke ved Rynke under de livligt spillende Øjne, men alligevel var han rank som en ung Mand og kraftig som en Bjørn. Skønt Dr. Charcot blev 69, kan man sige, at han døde i sin bedste Alder.

Lastbil ind i to Heste-Køretøjer

Kerteminde, Onsdag.

En kompliceret Kørselsulykke skete i Middags paa Odensevej ved Kerteminde. Et Hestekøretøj, ført af Boelsmand *Andreas Hansen*, Munkebo, var ved at passere et andet Hestekøretøj, som kørtes af Kusk *Thorvald Eriksen*, Kerteminde, og da de to Vogne var ud for hinanden, passeredes de af en Lastbil bagfra. Bilens Fører, Vognmand *Dreisig Hansen*, Munkebo, paakørte med 45 Kilometers Fart først *Andreas Hansens* Vogn og derefter *Knudsens* med det Resultat, at begge Heste blev løbske og først standsedes inde i Byen af en rask Barberlærling, *Gunnar Larsen*.

Begge Kuskene blev haardt saarede og bragtes i Falcks Ambulance til Sygehuset. *Andreas Hansen* har brækket venstre Arm og faaet alvorlige Kvæstelser i Hovedet og Bækkenpartiet, medens *Thorvald Eriksen* navnlig har kvæstet Hovedet og Benene.

En Undersøgelse viste, at Lastbilen var overbelastet med 25 pCt., og at Bremserne var i Uorden.

Radio-Koncert

**Nikolai Malko — Victor
Schiøler.**

Ogsaa Radioen belaver sig nu paa at holde „Sæson“ — i Aftes var der stor Symfoni- og Solist-Udsendelse under Ledelse af *Nikolai Malko* og med *Victor Schiøler* som Solist. *Malko* dirigerede *Tjaikovski* og *Debussy*, og *Schiøler* spillede *Chopin*. Og hvilken Musik gør de to bedre end denne, og hvor mange gør den bedre end de to? Det blev for begges Vedkommende Top-Ydelser, en Klangens og Virtuositetens fuldkomne Triumf. Og til Held for Aftenen som Helhed, for under en mindre god Udførelse havde dette stive to Timers Program unægtelig haft mere end svært ved at holde Interessen fangen. *Chopins* e-mol-Klaverkoncert er *Klaver* slet og ret, staar og falder hermed. *Tjaikovskis* 1. Symfoni (med den ikke helt indlysende Titel „Vinterdrømme“) er lang som en sibirisk Vinter og med sin Ophoben af Banaliteter pinagtig som en ond Drøm. Og endelig de tre symfoniske Skitser af *Debussy*, „Havet“ — et evigt flimrende impressionistisk Dødvande. Hvor er Form og Rytme dog to herlige musikalske Opfindelser.

(Lytter) P-7.